

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לספרות יהודית מימי הבית השני &40# חלק ב &41#
אפוקליפסה, היסטוריה - 21565

תאריך עדכון אחרון 10-05-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מקרא

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אסתר חזון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: esther.chazon@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
ד"ר אסתר חזון

תאור כללי של הקורס:

תיאור כללי של הספרות היהודית העשירה מימי הבית השני, עם התמקדות בהיבטים ההיסטוריוגרפיים והאפוקליפטיים בספרות זו.

מטרות הקורס:

- (1) לתאר את החיבורים היהודים הפרשניים המרכזיים מימי הבית השני.
- (2) להגדיר את מלאכת הפרשנות ולעמוד על התפתחותה במשך הדורות.
- (3) להציג ולהדגים את שיטות פרשנות המקרא המשתקפות במסורת היהודית מן הספרים המאוחרים במקרא עד סוף ימי הבית השני.
- (4) לעמוד על מקצת הגורמים ההיסטוריים, התרבותיים וההגותיים שהשפיעו על תולדות פרשנות המקרא בישראל.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לבחון את הטקסט של פרשנים יהודים עתיקים בהקשרם התרבותי וההיסטורי
- לדון ביסודיות בטקסט המקראי ובבעיות הפרשניות העולות בקריאתו
- לשפוט את היתרונות והחסרונות של פירושים/פרשנים ספציפיים
- לנסח את המסקנות האלה בבהירות בכתב ובע"פ

דרישות נוכחות (%) :

85

שיטת ההוראה בקורס: תרגיל - דיונים אינטראקטיביים בכיתה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא

- א. הספרות היהודית האפוקליפטית וההיסטוריוגרפית מימי הבית השני
- ב. אפוקליפסה במקרא בימי בית שני
- ג. היסטוריוגרפיה במקרא בימי בית שני

2. אפוקליפסה בספרים החיצוניים

3. הספרות האפוקליפטית בקומראן

4. טקסטים היסטוריוגרפיים בימי בית שני.

חומר חובה לקריאה:

- כ' ורמן, הספרות האפוקליפטית בימי בית שני. תל אביב, תשס"ג.
- G.S. Oegema, *Apocalyptic Interpretation of the Bible: Apocalypticism and Biblical Interpretation in Early Judaism, the Apostle Paul, the Historical Jesus and their Reception History*. London; New York, 2012.
- E. Ulrich, "The Bible in the Making: The Scriptures at Qumran," in *The Community of the Renewed Covenant*, edited by E. Ulrich and J.C. VanderKam, pp. 77-93. Notre Dame, 1994
- H. Eshel, "4Q390, the 490-Year Prophecy, and the Calendrical History of the Second Temple Period," in *Enoch and Qumran Origins: New Light on a Forgotten Connection*, edited by G. Boccaccini, pp. 102-110. Grand Rapids, 2005.
- A.I. Baumgarten (ed.), *Apocalyptic Time*. Leiden, 2000.
- J.S. Bergsma, *The Jubilee from Leviticus to Qumran: A History of Interpretation*. Boston, 2007.
- F. García. Martínez, *Qumran and Apocalyptic: Studies on the Aramaic Texts from Qumran*. Leiden, 1992.
- A.K Grayson and W.G. Lambert, "Akkadian Prophecies," *JCS* 18 (1964): pp. 7-30
- A.K. Grayson, *Babylonian Historical-literary Texts*. Toronto, 1975
- J.C. VanderKam, *Enoch and the Growth of Apocalyptic Tradition*. Washington, 1984.

חומר לקריאה נוספת: "-

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: n/a